

Endelig - Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 06.016

Saksnummer: 2006/4888

Arkivnr: 472

Informasjon om virksomheten

Navn: Nordmarka gjenvinningsstasjon	Organisasjonsnr.: 980 523 543
Adresse: Ryfylke Renovasjon AS Breivikv. 1, 4120 TAU	Telefon/e-post: 51 74 20 40
Besøksadresse: Nedlagte fyllplassen på Nordmarka, Nordmarka industriområde	Anleggsnr.:
Kommune/kommunenr.: Strand/1130	Bransjenr. (NACE-kode): 90.02

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Tormod Rugland Kristian Veland (daglig leder)	Fra fylkesmannen: Sigmund Hatløy Margareta Skog
Kontrolldato: 10.05.2006	

Rapportens innhold

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen.

Følgende hovedtema ble kontrollert: *Driften av mottaket, rutiner, håndtering av farlig avfall, lagring, deklarerings, viderelevering.*

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket totalt 2 avvik* og ingen anmerkninger*, under kontrollen. Funnene er beskrevet fra side 5 og utover.

* Definisjon av avvik og anmerkninger og er gitt på side 3.

Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene når det gjelder avvikene. Pålegget er hjemlet i forurensningsloven § 49. Frist for skriftlig tilbakemelding er: **1. oktober 2006**

Dersom fylkesmannen ikke mottar den skriftlige tilbakemeldingen innen fristen som er fastsatt, har vi mulighet for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Eventuelt vedtak om tvangsmulkt vil bli forhåndsvarslet.

Godkjent dato:

Utarbeidet dato:

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Margareta Skog
senioringeniør

Definisjon på avvik og anmerkninger

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Håndtering av farlig avfall

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier. Det kan ikke håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) har i kapittel 11 regler for farlig avfall. Her er det regler for forsvarlig oppbevaring m.v av farlig avfall (§11-5), krav om tillatelse (§§11-6 § 11-7), leveringsplikt (§11-8), deklarerer (§11-12) og kontroll (§ 11-15.)

Private mottak og mellomlager for farlig avfall må ha egen tillatelse fra fylkesmannen, jf. avfallsforskriften §11-6. Deres anlegg faller inn under gruppen kommunale/interkommunale mottaksanlegg for farlig avfall og reguleres gjennom vedlegg 2 i avfallsforskriftens kapittel 11, (standardiserte krav), jf. avfallsforskriften §11-7e.

Alle kommuner har ansvar for at det eksisterer et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall fra husholdninger og virksomheter med mindre mengder farlig avfall i kommunen. Plikten er begrenset til mottak av inntil 400 kg farlig avfall totalt pr. år pr. avfallsbesitter.

Årets kontrollaksjon

Kontrollen har fokus på enkelte utvalgte avfallstyper som kan inneholde prioriterte miljøgifter:

- PCB i bygningsmaterialer som isolerglass, mørtel og fuger
- Krom/arsen- og kreosotimpregnert trevirke
- Bromerte flammehekkere (BFH) bl.a. i isolasjonsmateriale som EPS (isopor og lignende plast), XPS (byggeskum) og cellegummi (rørisolasjon). BFH finnes også i EE- avfall.

Trevirke som er impregnert med krom, arsen eller kreosot er farlig avfall. Kobberimpregnert trevirke av nyere dato er ikke farlig avfall. Avfallsmottak må derfor etterspørre informasjon om trevirket slik at krom/arsen- og kreosotimpregnert trevirke blir håndtert adskilt fra annet trevirke. Dersom en er i tvil om innholdet i gammelt og nytt trevirke må trevirket håndteres som farlig avfall.

Isolerglassruter som inneholder PCB må sorteres ut og leveres som farlig avfall. Er en i tvil behandles rutene som farlig avfall. PCB-holdige kondensatorer som er fjernet fra lysarmatur må håndteres som farlig avfall. PCB-holdig lysarmatur leveres sammen med annet EE-avfall, forutsatt at kondensatorene er uskadet.

Isolasjonsmaterialer med **bromerte flammehekkere** (BHF) er en ny farlig avfallstype (2004) som mottakene må være oppmerksom på. Denne avfallstypen kan bli levert sammen med annet bygg- og rivningsmateriale. Cellegummi kan inneholde betydelig mengde BHF, og er en type isolasjonsmateriale som lett kan sorteres ut som en egen fraksjon.

Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) er ikke farlig avfall før det håndteres i særskilte mottaks- og behandlingsanlegg der de ulike komponentene med helse- og miljøskadelig stoffer tas ut.

Flytende farlig avfall må kun håndteres på steder der spill kan samles opp, dvs. underlaget må være tett, og sluker i gulv og uteplasser må enten være uten avløp eller må kunne stenges straks uhell oppstår.

Emballasje forurenset av farlig avfall skal håndteres som farlig avfall.

Alle mottaksanlegg må ha en **oversikt** over mottatte og videreleverte mengder farlig avfall. En slik journal må inneholde informasjon om typer, mengder og opprinnelse for mottatt farlig avfall.

Virksomheter har selv ansvar for å **deklare** sitt farlige avfall på deklarasjonsskjemaet til SFT/Norsas. Dette gjelder også når mindre virksomheter leverer farlig avfall til et (inter)kommunalt mottak. Ved mottak av farlig avfall fra husholdninger er kommunen ansvarlig for deklarasjonen.

EAL-kodene er grunnlag for sammenstilling av avfallsstatistikker i Norge og EU. Følgelig understrekes viktigheten av at deklarasjonsskjemaene utfylles med korrekte EAL-koder.

Vi presiserer at også impregnert trevirke og PCB-holdige vinduer skal deklarerer på SFT/Norsas-skjemaet, og at det også her skal fremgå hvem som er avfallsprodusent. Kun ved direkte eksport av farlig avfall fra avfallsprodusent skal farlig avfall ikke deklarerer på dette skjemaet. All eksport av farlig avfall krever tillatelse fra Statens forurensningstilsyn. Vi gjør spesielt oppmerksom på at når REKOM som avfallsmegler eksporterer impregnert trevirke (til Sverige) skjer dette på eksporttillatelsen til REKOM. Derfor trenger den enkelte kommune eller interkommunale selskap ikke egen tillatelse til denne eksporten.

Innimellom er det behov for å ta ut statistikk som viser hva utvalgte kommuner (mottaksanlegg) har innlevert av farlig avfall. Forutsetningen for at dette skal kunne gjøres er at den som deklarerer er nøye med å registrere aktuelt kommunenummer i deklarasjonsskjemaene.

På hvert mottaksanlegg må det finnes en (kortfattet) **skriftlig instruks** (prosedyre) som sikrer riktig sortering, merking, lagring og journalarbeid ved mottak og viderelevering. Instruksen må være godt kjent og lett tilgjengelig for alle som befatter seg med håndteringen av avfallet, jf. kravene i internkontrollforskriften. Instruksen må også omfatte tiltak ved uhell, på de anlegg som selv deklarerer avfallet må instruksen vise hvilke EAL-koder og avfallsstoffnummer som skal brukes, etc.

Avvik og anmerkninger ved kontrollen

Avvik 1: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11, farlig avfall § 11-7e, jf. vedlegg 2.*

Grunnlag for avviket:

- Journalføringen er ikke tilfredsstillende, jf. forskriftens vedlegg 2 punkt 9.
- Utilfredsstillende håndtering av farlig avfall, jf. avfallsforskriften § 11-5 og Vedlegg 2, punkt 6.3.

Kommentarer:

På Nordmarka gjenvinningsstasjon føres det ingen journal over mottatt og viderelevert farlig avfall, men det finnes et komplett kopisett av deklarasjonsskjemaene på stedet. Virksomheten trenger journal i tillegg til kopisettet.

Når det gjelder utilfredsstillende håndtering av farlig avfall, viser vi til Bilde 2 og 3 i vedlegget til rapporten, "Bilder tatt under kontroll ved Nordmarka gjenvinningsstasjon 10.05.2006".

Avvik 2: Virksomhetens internkontroll har mangler

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, annet ledd punkt 1-8.*

Grunnlaget for avviket:

- Virksomheten har ikke identifisert vilkår i egen tillatelse som risiko for uønskede hendelser, jf. §5, 2. ledd, punkt 6
- Beredskapen ved uhell er mangelfull, jf. § 5, andre ledd, punkt 7.

Kommentarer:

Fylkesmannen har i brev av 20.02.2004 gitt Ryfylke Renovasjon AS tillatelse til å drive Rymi sine mottak for farlig avfall på Nordmarka og Vikaneset i samsvar med Vedlegg 2 til avfallsforskriftens kapittel 11.

Ryfylke Renovasjon AS skal drive mottaksanlegget for farlig avfall på Nordmarka på vegne av Rymi, ikke som om Rymi var en blant flere kunder. Det ble under kontrollen avklart at Ryfylke Renovasjon AS har sine egne næringslivskunder for farlig avfall, mens Rymi har sine. Det farlige avfallet blir håndtert på Nordmarka gjenvinningsstasjon uavhengig av hvem sin kunde det er, men forskjellen ligger i hvilken virksomhet som har avtalen, og fakturerer for avfallet.

Under kontrollen fremkom det at Ryfylke Renovasjon AS på Nordmarka årlig mottar mer enn 1000 kg farlig avfall fra enkelte avfallsbesittere, jf. vilkår 3 i vedtaket av 20.02.2004.

Rymi benytter Ryfylke Renovasjon AS som kvalitetssikrer av farlig avfall som mottas ved i hvert fall Myra, Berakvam og Gåsavika gjenvinningsstasjoner. Dette for å sikre forsvarlig håndtering og god nok merking, emballering, deklarerer, etc. av farlig avfall. Farlig avfall fra nevnte mottaksanlegg går derfor innom Nordmarka gjenvinningsstasjon, før det sendes videre til SAR AS, jf. vilkår 1 i vedtaket

av 20.02.2004, som sier at (sitat) *Tillatelsen er begrenset til å gjelde kommunal mottaksordning i Strand og Hjelmeland kommuner.*

Vi konkluderer følgelig med at Ryfylke Renovasjon AS opererer Rymi sitt mottaksanlegg for farlig avfall på Nordmarka utenfor rammene i avfallsforskriftens §11-6, punkt e), som var bakgrunnen for at tillatelsen av 20.02.2004 ble gitt.

Virksomheten mangler oversikt over avløpsnettets på Nordmarka gjenvinningsstasjon, som den driver på vegne av Ryfylke Miljøverk IKS (Rymi). Den er således også ukjent med om vaske-/spyleplassen for biler er tilknyttet oljeutskiller. Følgelig mangler rutiner for tømning, jevnlig tilsyn, etc. for slik eventuell innretning, jf. Bilde 4 i vedlegget til denne rapporten.

Andre forhold:

- Fylkesmannen poengterer at vi stort sett er godt fornøyd med hvordan Ryfylke Renovasjon AS håndterer farlig avfall på Nordmarka gjenvinningsstasjon, inkl. bistanden vi erfarer den yter til andre mottak for farlig avfall. Likevel understreker vi at virksomheten plikter å etterleve gjeldende tillatelse, inkl. søke om endringer dersom en ønsker å drive på annen måte enn tillatelsen gir rom for.
- Vi viser til informasjon på side 3 og 4 (ovenfor), og forventer at dette følges opp ved mottaksanlegget.
- Som innspill til hensiktsmessig lagerjournal vil vi anbefale virksomheten å se nærmere på forslaget som ligger i *Mottak av farlig avfall, Veileder for avfallsaktører som håndterer farlig avfall*, utgitt av Norsas (i oktober 2004). I tillegg anbefaler vi virksomheten å ta kontakt med Dalane Miljøverk IKS, Svåheia mottaksanlegg for farlig avfall. For øvrig kan vi opplyse om at 2006-utgaven av *Veilder om innlevering og deklarerer av farlig avfall* nå er komt, og er tilgjengelig fra Norsas AS.
- Rymi har ingen samlet oversikt over mengdene og typene farlig avfall de enkelte mottakene i eget nedslagsfelt håndterer. Dette gjelder også farlig avfall fra Nordmarka og Vikaneset. Blant annet i arbeidet med å identifisere forbedringstiltak ved de enkelte anleggene er slike statistikker nyttige redskap for Rymi, men også Ryfylke Renovasjon AS.